

ת"פ 3053/02/14 - המבקש, המרכז הרפורמי לדת ומדינה - התנועה ליהדות מתקדמת בישראל נגד המשיבים, מדינת ישראל, אברהם יצחק בנימין, יהושע זאב הס

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 3053-02-14 מדינת ישראל נ' בנימין ואח'

בפני כבוד השופטת אליאנא דניאלי
המבקש המרכז הרפורמי לדת ומדינה - התנועה ליהדות מתקדמת
בישראל
נגד המשיבים
1. מדינת ישראל
2. אברהם יצחק בנימין
3. יהושע זאב הס

החלטה

1. בפני בקשת המבקש לעיין בתיק בית המשפט בעניינם של המשיבים.

כנגד המשיבים 2 ו-3 הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של הסתה לאלימות ולגזענות.

לטענת המבקש, פועל הוא לקידום חופש הדת והמצפון בישראל, ובמסגרת זו פועל לביעור נגע הגזענות בחברה, במיוחד בכל הנוגע לביעור הגזענות בשימוש בדת היהודית לשם הפליית האחר. נטען כי במסגרת הגדרתו ופעולותיו כמתואר לעיל, בוחן המבקש מקרים בהם הועמדו נאשמים לדין בגין הסתה לגזענות, ומכאן הבקשה לעיין בתיק בית המשפט.

המשיבה 1 התנגדה לבקשה בציינה כי בבקשה לא פורטו נימוקים המצמיחים את זכות העיין בתיק. כן צוין בתגובת המשיבה כי התיק עודנו תלוי ועומד וכי לפיכך אין מקום להיעתר לבקשה ולו בשלב זה של הדיון, כאשר זכות העיין תקים גם את הזכות לעיין במוצגים שהוגשו.

משיב 2 התנגד לבקשה בהתבסס על נימוקי המשיבה.

משיב 3 הסכים לבקשה, בנימוק כי התיק מתנהל בדלתיים פתוחות, וכי לכל אדם זכות מוקנית לעיין עמוד 1

בתיק.

2. העוגן המשפטי לבקשת המבקש הינו תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), תשס"ג-2003.

סעיף 4(א) לתקנות קובע כי "כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיין בתיק בית משפט (להלן - בקשת עיון) ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין".

בסעיף 4(ו) נקבע כי אם החליט בית המשפט להתיר את העיון, רשאי הוא לקבוע כל תנאי הדרוש כדי לאזן בין הצורך בעיון לבין פגיעה אשר עלולה להיגרם לבעלי הדין.

כן נקבע כי ניתן להגביל את היקף העיון אם ראה בית המשפט כי הקצאת המשאבים הנדרשת מחייבת זאת.

נקודת המוצא במסגרתה הותקנו התקנות נגזרת מעיקרון פומביות הדין אשר הינו אחד מעקרונות היסוד בשיטתנו. בהתאם לכך, ההלכה הפסוקה הינה כי הכלל בדבר זכות העיון הינו רחב וכי יש לאפשר לכל פרט לעיין בתיקי בית המשפט. לא למותר לציין בהקשר זה כי עסקינן בהליך המתנהל בדלתיים פתוחות.

אך לאחרונה, ברע"א 943/15 בעניין אליין קליין, חזר בית המשפט העליון על ההלכה לפיה בחינת בקשות לעיון כגון דא נעשית במסלול תלת שלבי, במסגרתו יש לבחון אם קיים איסור בדין לעיון, האם הבקשה מוצדקת, והאם הפגיעה באינטרסים של הצדדים כתוצאה מהעיון תהא מידתית.

נוכח ההלכה הפסוקה, הנחת המוצא הינה כי יש לאפשר לעיין בתיקי בית המשפט, אף למי שאינו צד להליך.

3. בענייננו לא נטען על ידי מי מהמשיבים כי קיים איסור בדין לעיון.

לפיכך יש לבחון האם העיון מוצדק, ומה מידת הפגיעה בצדדים או באינטרס הציבורי, אם יותר העיון. במידה ונמצא חשש לפגיעה יש לערוך איזון בין הפגיעה לבין זכות העיון, שכן זכות העיון הינה יחסית וניתן להגבילה בשל אינטרסים לגיטימיים של בעלי הדין או הציבור.

בכל הנוגע להצדקת העיון, הרי שהנימוק אותו ציין המבקש הינו לקוני במידת מה, והמבקש אף לא פרט במה בדיוק הוא מבקש לעיין. עם זאת, אצא מנקודת הנחה כי נוכח עקרון העל, לפיו ככלל מותר העיון, ונוכח הנמקת המבקש, הגם שהיא מצומצמת, קיימת הצדקה להתרת העיון (ור' בענין זה את ע"א 8849/01 בענין פקיד שומה למפעלים גדולים נ' פז-גז חברה לשיווק בע"מ, בו נקבע כי הנטל לשלול את זכות העיון מוטל

על הטוען למניעת העיון). כן אניח כי המבקש מבקש לעיין בכל החומרים המצויים בתיק.

נוכח המסקנה האמורה יש לבחון אם העיון בכל החומרים המצויים בתיק בית המשפט יפגע באינטרסים של הצדדים או באינטרס הציבורי.

בע"א 8849/01 המצוין לעיל, נקבע כי אין דין בקשה אשר מטרתה סיקור עיתונאי כבקשה שמטרתה פגיעה מכוונת במי מבעלי הדין. בענייננו דומה כי המבקש קרוב יותר לסיווג הראשון, קרי מי שבכוונתו לבחון ענין ואינטרס ציבורי, מאשר למי שבכוונתו לפגוע בנאשמים באופן מכוון.

החשש אשר צוין בתגובת המשיבים הינו חשש בעל משמעות בהתחשב בכך שבירור האשמה נמצא בשלב ראשוני. לפיכך יש לבחון אם תפגע זכות הנאשמים להליך הוגן, שמא יפגע האינטרס הציבורי, במידה ויותר העיון בתיק במלואו כבר בשלב זה (ור' ת"פ 118/10 (מחוזי ירושלים) **בעניין חדשות 10 בע"מ נ' רשות ההגבלים העסקיים** בכל הנוגע לטענה בדבר חשש לזיהום עדויות ולבירור אשמת הנאשמים "בבית המשפט של התקשורת" במקביל לבירור בבית המשפט).

4. נקודת האיזון עשויה להשתנות בין שלבי ההליך השונים ולהשליך על מידת העיון אשר תינתן. מאחר שמצויים אנו בתחילת מסכת הבאת הראיות, הרי שעל מנת לשמור על תקינות ההליך השיפוטי ולמנוע חשש של השפעה על עדים שטרם העידו, נמצא כי אין מקום להתיר בשלב זה של הדיון עיון במוצגים, אשר מכילים את הודעות הנאשמים, צילומים שנעשו במסגרת החקירות, וחשיפה למסמכים נוספים אשר פרסומם עלול להשפיע על עדויות שטרם נשמעו.

לפיכך נמצא כי האיזון הראוי נכון לשלב זה של הדיון הינו בהגבלת העיון לכתב האישום ולפרוטוקולים של בית המשפט בלבד, וכך אני מורה.

מתן ההיתר הינו גם לפרוטוקולים עתידיים, בהיעדר החלטה אחרת.

ניתנה היום, ד' אב תשע"ה, 20 יולי 2015, בהעדר הצדדים.